

ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

พระมหาประสิทธิ์ ปสิทโธ (สระทอง)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

อีเมล: SrathongPrasit@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย 2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรครูในสถานศึกษาที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตู ตำบลสามพราน อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 48 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านอิทธิบาท4 ($\bar{X}$ =4.21)
2. ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 ($\bar{X}$ =4.29) 3. ปัจจัยด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ($\bar{X}$ =4.20)
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิทยฐานะ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะวาระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ประสิทธิผลการสอนแตกต่างกัน

4. ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, อิทธิบาท 4, พรหมวิหาร 4

The effectiveness of teachers of students at five universities Mahamakut Buddhist University, Sirindhorn Campus

Pramaha Prasit Pasiddho (Srathong)

Mahamakut Buddhist University, Sirindhorn Campus

E-mail: SrathongPrasit@gmail.com

ABSTRACT

The research study aims at 1) studying participation effectiveness of the student teaching experience in schools. 2) examining the influent factors toward participation effectiveness of the student teaching experience in schools in terms of personal factors namely genders, age, educational. This research study is a descriptive research. Research samples were 48 teachers of schools in which have student teachers including 1) Ban Khlong Khae School, Om Noi Subdistrict, Kratumban District, Samut Sakhon province. 2) Khlong Lad Aom Uai School, Sampran District, Nakhon Pathom province, and 3) Ban Dong Kate School, Sampran Subdistrict, Sampran District, Nakhon Pathom province. The populations were selected by Purposive Sampling method. Research instrument was questionnaire and the data was analyzed by the package program for social sciences research. The statistics used to analyze the data were Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, and the assumption was tested by Chi-Square test to explore the relationship between personal factors and other factors that influent toward participation effectiveness of the student teaching experience in schools.

The findings indicated that :

1. Participation effectiveness of the student teaching experience in schools in every aspect was at high level. In terms of Ittibat 4 factor ($\bar{x} = 4.21$)

2. In terms of Ittibat 4, personal factors like gender and educational background had no relationship toward participation effectiveness of the student teaching experience in schools while personal factors such as age, academic standing, and teaching duration were related to the participation effectiveness of the student teaching experience in schools at significance level of 0.05.

3. In terms of Brahmavihara 4, personal factors namely gender, educational background, age, academic standing, and teaching duration were related to the participation effectiveness of the student teaching experience in schools at significance level of 0.05.

4. Ittibat 4 factor was related to the participation effectiveness of the student teaching experience in schools at significance level of 0.05.

5. Brahmavihara 4 factor was related to the participation effectiveness of the student teaching experience in schools at significance level of 0.05.

Keywords: practice teaching of Students, Ittibat 4, Brahmavihara 4

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (กรมวิชาการ, 2555 หน้า 23) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา ก่อให้เกิดการแข่งขันกันมากขึ้น และการที่ประเทศไทยจะสามารถยืนหยัดและต่อสู้กับนานาอารยประเทศได้นั้น จะต้องพัฒนาคุณภาพของคน วิธีการพัฒนาคุณภาพของคนที่ดีที่สุดคือ “การศึกษา” ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคนในชาติ ในการจัดการศึกษานั้น ครูมีบทบาทและมีความสำคัญมาก ตลอดจนมีอิทธิพลต่อคนในชาติ ในฐานะเป็นผู้ให้ การศึกษาของชาติ ครูถือเป็นผู้กำหนดอนาคตของคนในชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนมีความรู้ เป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่งและฉลาดมีศักยภาพ และสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้

ฉวีวรรณ สุวรรณภา และคณะ (2554 หน้า 1) จุดหมายของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมี 6 ประการ คือ 1) ช่วยให้นักศึกษาครูมีความมั่นใจ มีความคุ้นเคยและมีการพัฒนาตนให้เข้ากับการปฏิบัติงานของครูได้อย่างรวดเร็ว 2) ช่วยให้นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้ทฤษฎีทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และเทคนิควิธีต่างๆ อยู่ตลอดเวลา จนเกิดความเข้าใจและความคล่องตัวในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูหรืออาจกล่าวได้ว่าเรียนรู้จากการกระทำในหน้าที่ครูโดยตรงอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดความคุ้นเคยเปรียบได้กับมีดอึ้งลิบก็ยิ่งคม 4) ช่วยให้นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เสริมสร้างให้เกิดความรักและความศรัทธาในวิชาชีพครู รวมทั้งในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครูซึ่งจะได้ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องและเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ช่วยให้นักศึกษาครูได้พัฒนาตนเองไปทีละน้อยจากการฝึกปฏิบัติทั้งในสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง จนเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) ช่วยให้นักศึกษาครูได้พัฒนาตนเองและฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูกับหน่วยงานผู้ใช้ครูโดยตรง จึงทำให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในงานการผลิตครูได้ทันกับงานของผู้ใช้ครูได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าการวิจัยเรื่อง “การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย” เพื่อนำไปสู่การได้ทราบถึงปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 ที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 รูป ในด้านประสิทธิผล จำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการดำเนินการสอน 3) ด้านการใช้สื่อ/อุปกรณ์การสอน 4) ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน และ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาให้สูงขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ปัญหาการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ของบุคลากรครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
2. ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
3. ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรครู จำนวน 3 โรงเรียน ที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค 2) โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตุ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรครู จำนวน 3 โรงเรียน ที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค 2) โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตุ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 48 รูป/คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค 2) โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตุ

4. ตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

4.1 ตัวแปรต้น แบ่งเป็น

4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

4.1.2 ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับประสิทธิผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

2. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

3. ทำให้คุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีคุณภาพที่สูงขึ้นโดยเฉพาะทักษะด้านประสบการณ์การสอน

4. มีการปรับปรุงและพัฒนาประสบการณ์การเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่สูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรครูโรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค 2) โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตุ และนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 48 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 และ 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981 : 179 – 184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.49 หมายถึง มีประสิทธิผลระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีประสิทธิผลระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีประสิทธิผลระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีประสิทธิผลระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการสร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการมีส่วนร่วมของนักศึกษาฝึกประสบการณ์การสอนในสถานศึกษา ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 และปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่เป็นครูผู้ปฏิบัติการสอนที่มีนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัย จำนวน 30 รูป

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ทำหนังสือไปยังโรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบุคลากรครูผู้สอนในโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง โดยใช้แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 46 คน โดยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 46 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัส ตามที่ได้กำหนดรหัสไว้แล้ว
3. การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว นำมาบันทึก โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผลข้อมูล ซึ่งใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science หรือ SPSS) โดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ในการวิเคราะห์ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และระยะเวลาในการสอนในโรงเรียน ใช้ค่าสัดส่วนร้อยละ และการแจกแจงความถี่
2. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 และประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การทดสอบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และระยะเวลาในการสอนในโรงเรียน รวมทั้งปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 และปัจจัยด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้การทดสอบค่าไคแอสควร์ (chi-square test)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ บุคลากรครู จำนวน 3 โรงเรียน ที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านคลองแค 2) โรงเรียนคลองลัดอ้อมใหญ่ และ 3) โรงเรียนบ้านดงเกตุ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 48 รูป/คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้การวิเคราะห์ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	4	8.30
2. หญิง	44	91.70
2. อายุ		
1. ต่ำกว่า 30 ปี	7	14.60
2. ระหว่าง 31 – 40 ปี	20	41.70
3. ระหว่าง 41 – 50 ปี	4	8.30
4. ระหว่าง 51 – 60 ปี	17	35.40
รวม	48	100.00
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
1. ระดับปริญญาตรี	40	83.30
2. ระดับปริญญาโท	8	16.70
3. ระดับปริญญาเอก	-	-
รวม	48	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.70 (จำนวน 44 คน) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.70 (จำนวน 20 คน) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.30 (จำนวน 40 คน)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับ ของประสิทธิผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5

ตัวแปร	ระดับประสิทธิผล		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4	4.21	.395	มาก
1.1 ฉันทะ	4.19	.488	มาก
1.2 วิริยะ	4.20	.494	มาก
1.3 จิตตะ	4.19	.430	มาก

ตัวแปร	ระดับประสิทธิผล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.4 วิมังสา	4.24	.407	มาก
2. ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4	4.29	.312	มาก
2.1 เมตตา	4.39	.398	มาก
2.2 กรุณา	4.17	.394	มาก
2.3 มุทิตา	4.27	.392	มาก
2.4 อุเบกขา	4.37	.407	มาก
3. ประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5	4.20	.356	มาก
3.1 ด้านการเตรียมการสอน	4.27	.398	มาก
3.2 ด้านการดำเนินการสอน	4.18	.396	มาก
3.3 ด้านการเตรียมสื่อและการใช้สื่อการสอน	4.17	.447	มาก
3.4 ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน	4.19	.461	มาก
3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.21	.420	มาก
รวมทั้งฉบับ	4.23	.334	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การประเมินค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ทุกด้านมีการแปรผลอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=.36) สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.24, S.D.=.41) 2) ด้านวิริยะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=.49) 3) ด้านจิตตะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=.43) และด้านฉันทะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=.49)

ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.29, S.D.=.31) สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=.40) 2) ด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.37, S.D.=.41) 3) ด้านมุทิตา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.27, S.D.=.40) และ 4) ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.17, S.D.=.39)

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=.36) สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.27, S.D.=.40) 2) ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=.42) 3) ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=.46)

- 4) ด้านการดำเนินการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.18, S.D.=.40) และ 5) ด้านการเตรียมสื่อและการใช้สื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.17, S.D.=.45)

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5

ตัวแปร	ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย)					Chi-sq (sig)
	ประสิทธิผล น้อยที่สุด	ประสิทธิผลน้อย	ประสิทธิผล ปานกลาง	ประสิทธิผลมาก	ประสิทธิผล มากที่สุด	
ชาย	-	-	-	4 (8.40)	-	39.273 (.003)
หญิง	-	-	-	35 (73.20)	9 (18.80)	

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่า ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 39.273 โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้เท่ากับ .003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้เท่ากับ .05 แสดงให้เห็นว่า เพศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5

ตัวแปร	ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย)					Chi-sq (sig)
	ประสิทธิผล น้อยที่สุด	ประสิทธิผล น้อย	ประสิทธิผล ปานกลาง	ประสิทธิผล มาก	ประสิทธิผล มากที่สุด	
ปริญญาตรี	-	-	-	33 (69.00)	7 (14.70)	36.000 (.007)
ปริญญาโท	-	-	-	6 (12.6)	2 (4.20)	

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 36.000 โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้เท่ากับ .007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้เท่ากับ .05 แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5

ตัวแปร	ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ด้านประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย)					Chi-sq (sig)
	ประสิทธิผล น้อยที่สุด	ประสิทธิผล น้อย	ประสิทธิผล ปานกลาง	ประสิทธิผล มาก	ประสิทธิผล มากที่สุด	
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	-	5 (10.50)	2 (4.20)	84.720 (.005)
ระหว่าง 31 – 40 ปี	-	-	-	18 (37.80)	2 (4.20)	
ระหว่าง 41 – 50 ปี	-	-	-	4 (8.30)	-	
ระหว่าง 51 – 60 ปี	-	-	-	12 (25.10)	5 (10.50)	

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 84.720 โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้เท่ากับ .005 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้เท่ากับ .05 แสดงให้เห็นว่า อายุมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านประสิทธิผลประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5

ตัวแปร อิทธิบาท 4	ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					Chi-sq (sig)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ฉันทะ	-	-	4 (8.40)	31 (60.80)	13 (30.80)	601.067 (.000)
วิริยะ	-	-	3 (6.30)	29 (60.50)	8 (33.20)	
จิตตะ	-	-	2 (4.20)	39 (81.40)	7 (14.40)	
วิมังสา	-	-	-	29 (60.40)	19 (39.60)	

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่า ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 601.067 โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้เท่ากับ .05 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพรหมวิหาร 4 กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5

ตัวแปร พรหมวิหาร 4	ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					Chi-sq (sig)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
เมตตา	-	-	2 (4.20)	26 (54.10)	20 (41.70)	566.362 (.000)
กรุณา	-	-	2 (4.20)	38 (79.20)	8 (16.60)	
มุทิตา	-	-	-	35 (73.10)	13 (27.20)	
อุเบกขา	-	-	-	28 (58.20)	20 (41.80)	

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่า ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 566.362 โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้เท่ากับ .05 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะว่า นักศึกษาผู้ออกปฏิบัติหน้าที่นั้น มีจิตวิญญาณของความเป็นครูในการสอนลูกศิษย์เพื่อฝึกฝนให้เป็นคนดี สอนให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง สอนศิลปวิทยาให้หมดสิ้น ยกย่องให้ปรากฏในหมู่คณะ สร้างเครื่องค้ำกันให้ และสอนให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ ตั้งใจ เรื่องการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศ ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน

2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะว่าปัจจัยด้านประสิทธิผลการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์การสอนเป็นปัจจัยที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของความเป็นครูในการสอนลูกศิษย์เพื่อฝึกฝนให้เป็นคนดี สอนให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง สอนศิลปวิทยาให้หมดสิ้น ยกย่องให้ปรากฏในหมู่คณะ สร้างเครื่องค้ำกันให้ และสอนให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดโช แสนภักดี ผลการวิจัยพบว่า อายุต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในโครงการฯ

3. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ประสิทธิผลการสอนแตกต่างกัน ดังงานวิจัยของ ไพบุลย์ ตั้งใจ เรื่องการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับการศึกษา ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน

4. ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะว่า ปัจจัยด้านอิทธิบาท 4 เป็นปัจจัยที่เป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จหรือคุณเครื่องที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้ที่หวังความสำเร็จในสิ่งใดก็ตาม ต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยสิ่งที่เรียกว่า “อิทธิบาท 4” ประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น จิตตะ ความเอาใจใส่

ฝึกฝนในสิ่งนั้น และวิมังสา ความหมั่นสอดส่องเหตุผลในสิ่งนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสมคิด โครธา เรื่องการใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า การใช้อิทธิบาท 4 ของพระนิสิตโดยรวมและที่เป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านจิตตะ ด้านวิริยะ และด้านวิมังสา อยู่ในระดับมาก พระนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนโดยรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.5

5. ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพราะว่า ปัจจัยด้านพรหมวิหาร 4 เป็นปัจจัยด้านหลักธรรมประจำใจของทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้ทุกคนดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ อันได้แก่ เมตตา ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี และอุเบกขา การรู้จักวางเฉย ดังงานวิจัยของ พระปลัดคำภา สิมบิดา เรื่อง “การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในกลุ่ม 7 พบว่าครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในกลุ่ม 7 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่มีประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหารูปแบบการกำหนดงานให้ประสิทธิผลของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5
3. ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักเรียนต่อความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2555). กองวิจัยทางการศึกษา, *สรุปผลการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เจริญ รักดีวานิช. (2556). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก่วิกฤตสังคม*, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา และคณะ. (2554). *การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- เดโช แสนภักดี. (2542). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระปลัดคำภา สิมบิดา. (2552). การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในกลุ่ม 7. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรย์ ปยุตโต). (2552). ธรรมนุญชีวิตพุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด.
- พระมหาสมคิด โคธธา. (2547). การใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต. (การอุดมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบูลย์ ตั้งใจ. (2554). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอมะเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโทพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการคณะสงฆ์), บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. (2547). การบริหารการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2557). เสริมพลังบทบาทครูโลกที่เปลี่ยนแปลงในมุมมองของเอเชียแปซิฟิก. กรุงเทพฯ: ฟีนนี่พับบลิชซิง.
- สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2550). หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์. สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.